

**Тема: Динамічні відтінки. СМ: М.Лисенко. «Думка-Шумка»
(фрагменти)**

Мета уроку:

Формування ключових компетентностей:

1. **Уміння вчитися:** формувати здатність слухати музику зосереджено, розуміти завдання вчителя, аналізувати почуте та робити прості висновки.
2. **Культурна обізнаність та самовираження:** ознайомлювати з творчістю Микола Лисенко, формувати інтерес до української класичної музики, уміння емоційно сприймати музичні твори.
3. **Соціальна та громадянська компетентність:** виховувати повагу до національної культурної спадщини, уміння працювати в колективі під час співу та обговорення музики.
4. **Ініціативність і підприємливість:** розвивати здатність проявляти активність у виконанні музичних завдань, висловлювати власні враження від прослуханого.

Предметні (музичні) компетентності: формувати уявлення про поняття «динаміка» в музиці; ознайомити з динамічними відтінками (тихо — голосно, поступове посилення та ослаблення звучання); розвивати вміння визначати динаміку під час слухання музичного твору (на прикладі «Думка-Шумка»); удосконалювати вокально-хорові навички (чистота інтонування, дикція, дотримання динаміки під час співу); розвивати музичний слух (тембровий, динамічний).

Очікувані результати:

- Учні знають поняття «динаміка» та розуміють його значення в музиці; розрізняють основні динамічні відтінки (тихо, голосно);
- визначають зміни гучності під час слухання музичного твору;
- емоційно сприймають музику та описують її характер;
- виконують пісні, дотримуючись відповідної динаміки;
- виявляють інтерес і повагу до музики українських композиторів;
- працюють активно на уроці та висловлюють власні враження від музики.

Тип уроку: комбінований

Методи: репродуктивно-ілюстративний, емоційно-стильове осмислення музики, музично-художня драматургія

Хід уроку:

I. Вступна частина

1. Організаційний момент

Для будь-якого музичного твору неабияку роль відіграють тривалості: завдяки їм ритм наводить порядок у музиці. Але існує ще ряд елементів музичної мови, без яких не обійтись, створюючи музику.

2. Актуалізація опорних знань, умінь, навичок

Як і розмовна мова, музика наповнена різноманітними звуковими відтінками. Важливою у світі музичних звуків є сила звучання, тобто **ГУЧНІСТЬ**. Звукові відтінки, гучність, динаміка, нюанси – слова-родичі.

Є речі та слова гучні: наприклад – грім, сурма, слони.

Та інші є, тихіші – сопілка, шелест, миші...

Щоб гучність звуків розрізнити, скажи, як все оце звучить?!

II. Основна частина

3. Робота над матеріалом уроку

В музиці, як і в образотворчому мистецтві, є чисті фарби, є й відтінки, полутони (наприклад, синій – блакитний, червоний – рожевий, зелений – салатний тощо). Плавні переходи від світлого до темного і навпаки, різкі переходи. В динаміці також є дуже голосно, дуже тихо, а є відносно голосно або відносно тихо. Такі нюанси позначаються **mf**, **mp**

Сприймання музики: М.Лисенко «Думка-Шумка»

<https://www.youtube.com/watch?v=XmvxdHSQn3s>

Який характер твору? Чи відрізняється «Думка» від «Шумки»? Чи був плавним перехід динаміки?

«Думка» - не що інше, як пісня кобзаря (дума), «Шумка» - народний танець.

Розгляньте картину-двоствор О.Шупляка «Кобзар». Якій частині твору (за жанром твір – рапсодія, тобто теми побудовані на народних мотивах) відповідає?

4. Перевірка засвоєних знань

Квест 1: прикріпити на дошці магнітом картки з назвами, які відповідають «f», «p» - картки з назвами «шепіт», «грім», «гуркіт», «дзюрчання», «крокування», «плескіт», «шторм», «гомін», «шипіння», «рев», «писк», «шелест»

Квест 2 – розкласти картки «p», «mp», «mf», «f», «ff» «pp» (за усним озвучуванням гучності: голосно-не дуже голосно-тихо, дуже тихо-не дуже тихо-дуже голосно»

5. Вокально-хорова робота

- А) розспівування
- Б) виконання пісні «Веселка» Н.Май
- В) виконання раніше вивчених пісень

III. Заклучна частина

6. Підсумок

(перегляд мультфільма «Чарівний Горох»)

- Силу звучання в музиці називають...
- «Не дуже голосно» позначається...
- Пісню кобзаря називають...

